Barcelona posa en marxa la Capitalitat Mundial de l’Arquitectura

written by David Folch | 27 d'octubre de 2021

La Capitalitat Mundial de l’Arquitectura UIA-Unesco de Barcelona 2026 ja està en marxa. Les cinc institucions impulsores estan treballant, conjuntament, amb el compromís que la ciutat aprofiti el potencial de l’esdeveniment per convertir-se en l’epicentre mundial de l’arquitectura des d’avui i en el futur. L’Ajuntament, el Ministeri de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana, la Generalitat de Catalunya, el Consell Superior dels Col·legis d’Arquitectes d’Espanya (CSCAE) i el Col·legi d’Arquitectes de Catalunya (COAC) estan avançant en la concreció de les actuacions per exercir i intensificar el paper de Barcelona com a referent internacional des d’ara i més enllà de l’any 2026, quan se celebrarà el Congrés de la Unió internacional d’Arquitectes (UIA) i la ciutat assumirà la Capitalitat Mundial de l’Arquitectura.

Les institucions impulsores comparteixen l’interès general de l’arquitectura, l’urbanisme i el paisatge per transformar i millorar la vida de les persones i configurar una nova forma de respondre als reptes contemporanis, i valoren que la designació de Barcelona suposa una gran oportunitat per enfortir el paper de la ciutat, de Catalunya i d’Espanya com a centres de producció i pensament de l’arquitectura i del disseny urbà contemporanis.

La capitalitat reconeix la qualitat arquitectònica i urbanística de Barcelona, el canvi de model urbà que s’està impulsant i l’ecosistema del sector de l’arquitectura que hi ha a la ciutat. El programa d’activitats i accions que es desenvoluparan des de ja serà el reflex d’aquests tres valors

i de l’exercici diari que fan la ciutat, les entitats i els veïns i veïnes per a preservar i millorar la qualitat arquitectònica.

Les administracions organitzadores ja estan definint el procés d’organització i celebració de la capitalitat, que serà col·lectiu i cooperatiu i comptarà amb el centenar d’institucions i entitats que formen part de l’ecosistema de l’arquitectura de Barcelona.

En l’acte de presentació, el director general d’Ordenació del Territori i Urbanisme, Agustí Serra, s’ha mostrat convençut que “aquesta capitalitat i seu del congrés ha de servir per posar en valor l’arquitectura de Barcelona, i això vol dir també la de tot Catalunya”.

Serra ha destacat “el rol clau” que juga l’arquitectura en l’equilibri i l’harmonització entre les persones i el seu marc físic, social i urbà. “La bona arquitectura ha d’esdevenir una eina indispensable i estructural que ofereixi solucions adequades en clau de futur que atenguin qualsevol necessitat, des de la més modesta fins a la més gran, i en qualsevol indret”, ha dit el director general.

Un festival de l’arquitectura de referència

La primera fita d’aquest full de ruta serà el 2022. La Setmana d’Arquitectura evolucionarà amb perspectiva de capitalitat i es convertirà en el Festival d’Arquitectura de Barcelona – Arquitecture Fest BCN. Des 2017, la Setmana ofereix un cop a l’any un ventall d’activitats perquè la ciutadania visqui el patrimoni arquitectònic d’una manera amena, didàctica i atractiva. Ara, viurà un salt d’escala.

Se li donarà un nou impuls per a incorporar a la reflexió i el debat les accions que s’estan desenvolupant en l’àmbit de l’arquitectura no només des de Barcelona, sinó a Catalunya i en el conjunt de país, com és a través de la Llei estatal de qualitat de l’Arquitectura, impulsada des de la Direcció

General d'Agenda Urbana i Arquitectura de el Ministeri de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana, que aquesta mateixa setmana serà elevada a audiència i informació pública després del seu pas en primera volta per Consell de Ministres. I, per descomptat, en el marc internacional, amb la coordinació i impuls de ambicioses iniciatives com la Nova Bauhaus Europea, des d'on les administracions volen crear ponts i llaços entre elles per tal de poder resignificar la iniciativa des del prisma de la Mediterrània.

La participació s'ampliarà a tota la societat, ja que la voluntat és estendre el festival a l'àmbit professional i fer partícips altres sectors com la cultura, l'educació, el pensament i l'ecologia.

A més, cada any s'incorporarà una ciutat convidada de referència per conèixer i intercanviar coneixement, experiències i iniciatives i treballar, conjuntament, sobre nous reptes arquitectònics i urbanístics. Serà un intercanvi a tots els nivells: institucional, acadèmic, entre col·legis i sectors professionals i entre empreses vinculades al món de l'arquitectura i l'urbanisme.

A part del festival, a nivell organitzatiu s'està avançant en la creació dels espais de coordinació i cooperació que ajudaran al disseny dels objectius, estratègies, propostes i tot el que es derivarà de la capitalitat a partir d'ara.

Una candidatura de consens

En la carrera cap a la designació de Barcelona com a seu de la Capital Mundial de l'Arquitectura UIA-UNESCO i el Congrés Mundial de la UIA, el 25 de gener de 2019, l'Ajuntament va expressar, a través d'una declaració institucional, la seva voluntat de presentar la candidatura perquè la ciutat es convertís en Capital Mundial de l'Arquitectura de la UNESCO a 2026. Una designació que està lligada, de manera indissociable, a la celebració de el Congrés Mundial

d’Arquitectura de la UIA.

Com a representant d’Espanya davant la Unió Internacional d’Arquitectes, el CSCAE elevar formalment la proposta i, a partir d’aquest moment, l’Ajuntament de Barcelona, el COAC i el CSCAE van treballar conjuntament per presentar l’expedient d’oferta i el dossier definitiu de la candidatura, comptant, a més, en aquest camí, amb el suport de el Ministeri de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana,

Aquest treball i compromís conjunt d’aquestes administracions públiques de diferent nivell territorial, així com de les institucions, COAC i CSCAE, va ser sens dubte un element clau per inclinar la balança a favor de Barcelona en la designació efectuada per la UIA.

Al gener de 2020, Barcelona va ser nomenada oficialment per la UIA com a ciutat candidata amb una única rival, la ciutat xinesa de Pequín. I el juliol passat es va fer pública la designació a Rio de Janeiro durant l’Assemblea General de la UIA. Avui, tant la capitalitat com el congrés -que portarà per lema «One today, one tomorrow» – formen part ja de el present de Barcelona.